

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen
Enhet 14

DOM
2014-05-08
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
1611-14

Sida 1 (7)

KONKURRENSVERKET	
2014-05-08	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

SÖKANDE

Corima AB, 556260-3638
Box 207
523 25 Ulricehamn

MOTPART

Skatteverket
106 61 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Corima AB:s ansökan.

Dok.Id 473015

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Skatteverket genomför en upphandling, av ramavtal gällande säkerhetsprodukter, datortillbehör och ergonomiska produkter, benämnd Säkerhet- och datortillbehör 13/101. Upphandlingen genomförs genom ett förenklat förfarande enligt 15 kap. lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU). I tilldelningsbeslut den 15 januari 2014 meddelade Skatteverket att man för tecknande av ramavtal, avseende den del av upphandlingen som gäller ergonomiska produkter, valt en annan anbudsgivare än Corima AB (Corima).

Corima ansöker om överprövning av den del av upphandlingen som gäller ergonomiska produkter och yrkar att upphandlingen ska rättas genom att Supplies Team AB:s (ST) och Atea AB:s (Atea) anbud utesluts från utvärdering. Till stöd för sin talan anför Corima bl.a. följande. Upphandlingen genomfördes bl.a. genom att anbudsgivarna skulle lämna pris på en av Skatteverket framtagen varukorg. För vissa av produkterna hade anbudsgivarna möjlighet att offerera likvärdiga produkter. Vid granskning av de två anbud innehållande lägst pris framkommer att dessa inte klarat kvalificeringen, utan borde ha diskvalificerats.

Anbudsgivarana har för en post inte lämnat pris på eller hänvisat till en likvärdig produkt. Skatteverket har i sin varukorg begärt anbud på "Formanpassat underarmsstöd för roller mouse" (underarmsstöd) men både ST och Atea har på den posten istället lämnat anbud på "Handledsstöd för roller mouse" (handledsstöd). Produkten handledsstöd går inte att jämföra med produkten underarmsstöd.

De båda anbudsgivarna har uppgett att det rör sig om en felskrivning. Det kan inte röra sig om en felskrivning då namn och artikelnummer angetts samt länk bifogats för handledsstöd istället för underarmsstöd.

Anbudsgivarna har efter det att tilldelningsbeslut fattats tillåtits att till samma pris som angetts i anbudet byta den felaktiga produkten till den som

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

efterfrågats. Detta innebär en klar särbehandling och konkurrensbegränsning. I det fall priset för rätt produkt angetts är det fullt möjligt att de själva skulle ha vunnit upphandlingen.

I det fall Skatteverket gjort en korrekt produktgenomgång skulle ST och Atea inte funnits med i utvärderingen, utan de själva med tredje lägsta pris skulle ha placerat sig som anbudsvinnare. Corima ger in bilder på underarmsstöd respektive handledsstöd.

Skatteverket bestrider bifall till Corimas ansökan och anför bl.a. följande. Det har endast krävts att anbudsgivarna ska lämna pris på de definierade varukorgarna. Något krav på bilder eller URL finns inte, men däremot ges möjlighet att lämna den typen av information. Det föreligger inte skäl att utesluta ST och Atea ur upphandlingen.

Sedan Corima påpekat felaktigheter i anbudssvaren har de kontaktat de båda anbudsgivarna och låtit dem förtydliga sina anbudssvar. Leverantörerna har var för sig hävdats att man av misstag använt sig av felaktiga bilder men att de i sin helhet står för de i anbudet offererade priserna. Om Skatteverket ska ifrågasätta anbudsgivarnas prisuppgifter måste det omfatta alla uppgifter från alla anbudsgivare för att inte likabehandlingsprincipen ska kränkas. Det har inte ålegat dem att ifrågasätta uppgifterna från anbudsgivarna. Skatteverket har genomfört upphandlingen enligt bestämmelserna i LOU samt agerat korrekt i enlighet med de unionsrättsliga principerna. Grund för ingripande enligt LOU saknas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

I målet är fråga om ett förenklat förfarande enligt 2 kap. 24 § jämfört med 15 kap. 3 § LOU. Tillämplig lag är därför i första hand 15 kap LOU och de bestämmelser som det hänvisas till i 15 kap. 2 §, bl.a. hela första och sextonde kapitlena.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av praxis följer att det strider mot likabehandlingsprincipen att utvärdera och anta ett anbud som inte uppfyller skall-kraven, se t.ex. EU-domstolens avgörande C-243/89, Stora Bält.

I 16 kap. 6 § LOU anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Frågor som uppstår är huruvida anbuden från ST och Atea kan anses uppfylla de i upphandlingen uppställda ska-kraven samt om de förtydliganden som Skatteverket låtit de båda anbudsgivarna göra strider mot 15 kap 12 § LOU.

Enligt 15 kap. 12 § får en upphandlande myndighet tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felberäkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Av paragrafens andra stycke framgår att myndigheten får begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

I bilaga till punkt 3.2. i förfrågningsunderlaget framgår på rad 18 att anbudsgivarna ska ange tillverkarens namn och artikelnummer samt anbudsgivarens artikelnummer och pris för "formanpassat underarmsstöd till Roller Mouse". Därtill finns en kolumn utan någon markering med ? benämnd

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

URL. Av de frågor och svar som förekommit mellan Skatteverket och anbudsgivarna framkommer att den nu aktuella produkten kan ersättas med en likvärdig produkt.

En upphandlande myndighet har stora möjligheter att uppställa olika krav i ett förfrågningsunderlag och av detta följer att det är den upphandlande myndigheten som är bäst lämpad att bestämma om anbudsgivaren på ett tillfredsställande sätt har visat att denne uppfyller uppställda ska-krav eller om offererade lösningar eller produkter är likvärdiga och uppfyller det som efterfrågats i ett förfrågningsunderlag.

Det är den som ansöker om ett ingripande enligt LOU som har att visa att förutsättningarna därför är uppfyllda. Corima anför att det av ingivet material framgår att ST och Atea istället för efterfrågat underarmstöd istället har pris- och namngett samt bifogat bild på ett handledsstöd. Enligt förvaltningsrättens mening går det emellertid inte att utläsa av de handlingar som Corima gett in att så skulle vara fallet. Corimas påstående styrks emellertid av Skatteverkets uttalande att de efter Corimas påpekande har kontaktat de båda anbudsgivarna och låtit dem förtydliga sina anbudssvar.

Av rättspraxis följer att förfrågningsunderlag som inte är optimala får godtas så länge det inte medför att kravet på affärsmässighet åsidosätts (jfr RÅ 2002 ref. 50). Kammarrätten i Stockholm har i sitt avgörande den 24 oktober 2013, mål nr 3192-13, gällande huruvida en anbudsgivare uppfyller uppställda ska-krav, tillämpat samma förhållningssätt i relation till ett anbud som innehöll vissa brister. Av detta kan således slutsatsen dras att även anbud som inte är optimala i vissa fall bör kunna godtas.

Corima ifrågasätter att det kan vara fråga om en felskrivning från ST och Ateas sida samt att Skatteverkets kontakt med de båda anbudsgivarna lett till att dessa medgetts göra en otillåten komplettering av sina anbud. För-

valtningsrätten menar dock, eftersom det inte tydligt framgår av utredningen i målet på vilket sätt de båda anbudsgivarna har offererat en felaktig produkt, att det inte går att avgöra frågan huruvida det rör sig om en fel-skrivning eller inte.

Gällande frågan om det rör sig om ett otillåtet förtydligande eller en otillåten komplettering av anbuderna är det av betydelse att den annars restriktiva hållningen avseende en upphandlande myndighets möjlighet att begära förtydliganden och kompletteringar inte är lika restriktiv när en upphandling genomförs genom ett förenklat förfarande där viss förhandling mellan parterna får förekomma.

Förvaltningsrätten anser utifrån att det offererade priset i anbuderna inte har förändrats genom förtydligandena, att anbud som inte är optimala får godtas och utifrån att Skatteverket, som är bäst lämpade att göra denna bedömning, alljämt anser att anbuderna uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget att det inte kan anses vara fråga om ett otillåtet förtydligande eller en otillåten komplettering av anbuderna. Skatteverkets agerande har således inte stridit mot 15 kap 12 § LOU eller likabehandlingsprincipen. Skatteverkets agerande har därför inte heller lett till någon särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Mot bakgrund av det anförda får anbuderna från ST och Atea anses uppfylla de i upphandlingen uppställda ska-kraven. Det saknas enligt förvaltningsrättens mening således skäl att utesluta ST:s och Ateas anbud från upphandlingen, varför dessa ska utvärderas.

Corima anför att även om ST:s och Ateas anbud utvärderas så är priset för underarmsstöd högre än priset för handledsstöd, och i det fall ST och Atea hade angett ett högre pris på den aktuella posten skulle Corima ha vunnit upphandlingen. Förvaltningsrätten tolkar detta som att Corima menar att de

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

har lidit eller riskerat lida skada även för det fall ST och Ateas anbud anses vara kvalificerade för utvärdering. Förvaltningsrätten finner inte att det anförda utgör skäl för ett ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrätten anser således utifrån det anförda att Corima inte förmått visa att Skatteverkets förfarande lett till överträdelser av LOU eller de principer som lagen bygger på. Grund för ingripande enligt LOU föreligger därför inte.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Robert Johansson

Rådman

Katharina Samuelsson har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kamrarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kamrarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kamrarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kamrarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kamrarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.